

Yrkande

Sverigedemokraterna

Datum 2020-01-08

Ärende nr 3.5

Yrkande angående – Motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Motionen avslås och hanteras i respektive partis budgetprocess i kommande budgetarbete.

Yrkandet

Vi Sverigedemokrater tycker det är viktigt att underlätta möjligheten att färdas kollektivt. Dock bör finansieringen hanteras inom respektive partis budgetprocess.

Ändringsyrkande
2019-12-06

(MP, V)

Ändringsyrkande angående motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

27 miljoner överförs från resultatet för 2020 till kommuncentrala avsättningar för att finansiera återinförd subvention på periodkortet för Göteborg.

Yrkandet

Ett nytt zonsystem införs i regionen från november 2020. Det är också en lämplig tidpunkt att återinföra subventionen för göteborgarna.

Yrkande	(M), (L), (C)
Särskilt yttrande	(KD)
2019-11-15	3.5

Yrkande angående – Motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Motionen avslås och frågan hänvisas till respektive partis budgetprocess i det kommande budgetarbetet

Yrkandet

Ett ökat kollektivtrafikresande är en viktig del i den framtida omställningen som staden står inför till ett mer hållbart resande. När Alliansen tog över makten 2018 stod det dock klart att Göteborg stad stod inför stora ekonomiska utmaningar, med ett strukturellt underskott. Vi var därför tvungna att prioritera, och valde då att ta bort den subvention som Göteborgs stad hade för billigare kollektivtrafikkort, till en besparing av 135 miljoner kronor i årstakt.

Kommunfullmäktige beslutade 13-11-19 att bifalla budgetförslaget från Alliansen, vilken därmed styr Göteborg stad under 2020. I den styrande budgeten finns inga budgetmedel tillgängliga för ett tillköp av subvention hos Västtrafik för billigare kollektivtrafikkort. Vi vill även hänvisa till kommunallagen kapitel 11, paragraf 15, att om Kommunfullmäktige beslutar om en utgift under löpande budgetår ska beslutet också innefatta en anvisning om hur utgiften ska finansieras, vilket saknas i den aktuella motionen.

Förslag och finansiering likt dessa borde hanteras inom respektive partis budgetprocess.

Yttrande
2019-10-22

Socialdemokraterna

Ärende 3.2

Yttrande angående motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken

Yttrandet

Motionärerna framhåller att det kollektiva resandet behöver öka i staden i syfte att uppnå hållbara resmönster och minskade klimatutsläpp, samt vikten av att med olika medel skapa fler incitament för en hållbar stadsutveckling i Göteborg. Vi delar till fullo motionärernas ambitioner och menar att frågan är viktig också ur ett jämlikhetsperspektiv. Kollektivtrafiken är göteborgarnas gemensamma transportmedel och ska därför vara tillgänglig för alla stadens medborgare.

Många låg- och medelinkomsttagare är särskilt känsliga för prishöjningar, och är samtidigt särskilt beroende av kollektivtrafiken i sina liv. Vårt mål är att Göteborg ska bli en såväl socialt som ekologiskt hållbar stad och har därför valt att prioritera en satsning på en allmän subvention av periodkortet för göteborgarna i vår budget för 2020. Vi menar att ekonomiska avvägningar av den här digniteten bör hanteras i respektive partis budgetprocess.

Kommunstyrelsen 23 oktober 2019 Ärende nr 3.2 Yrkande (D) 18 oktober 2019 Dnr 0325/19

Yrkande ang motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) om tillköp i kollektivtrafiken.

Förslag till beslut, i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Motionen anses besvarad med att frågan hänvisas till respektive partis budgetprocess.

Yrkandet

Demokraterna ser gärna att staden underlättar möjligheten att färdas kollektivt, särskilt för barn och unga. Frågan om finansiering bör dock hanteras i inom ramen för budgetprocessen i respektive parti.

Ändringsyrkande

(MP, V)
2019-10-23

Ändringsyrkande angående motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen

- bifalla motionen med följande justering

Eftersom datumet i motionen passerats vill vi att tillköpet införs så snart som möjligt 2020.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2019-09-10

Diarienummer 0325/19

Handläggare

Hedwig Andrén

Telefon: 031-368 02 33

E-post: hedwig.andren@stadshuset.goteborg.se

Motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken

Motionen

Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) föreslår att kommunfullmäktige ska besluta om att Göteborgs kommun åter ska göra tillköp från Västtrafik, för att sänka priset med 135 kronor för varje göteborgare som köper månadskort från den 1 januari 2019 och framöver, samt att trafiknämnden får i uppdrag att genomföra uppdraget.

Göteborgarna har i många år haft en lägre avgift på månadskortet i kollektivtrafiken men subventionen togs bort den 19 augusti 2019.

Motionärerna framhåller att Göteborg, Västsveriges centrum, behöver skapa incitament för en hållbar stadsutveckling, där transporter i första hand ska sker med gång, cykel och kollektiva färdmedel. Med en ökad andel kollektivt resande kan Göteborg, som en av väldigt många växande städer, vara en förebild för hållbara resmönster. Staden kan fortsätta att utvecklas till en kreativ nod för näringsliv och verksamheter, när resande i mindre utsträckning sker med bil.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till trafiknämnden.

Remissinstans	Beslut	Kommentar
Trafiknämnden	Tillstyrker Översänder yrkandet från (MP), (V) och (S) till kommunstyrelsen som trafiknämndens eget yttrande. Yrkande från D Yrkande från MP, V och S Yttrande S Reservation från M och L	Ett framtida hållbart resande i Göteborg behöver i första hand ske med gång, cykel och kollektiva färdmedel. Därför är det viktigt att hålla ett lägre pris för månadskortet i kollektivtrafiken så att vi får en positiv utveckling av resandet där fler reser kollektivt istället för med bil.

Ekonomiska konsekvenser

Västtrafik har meddelat att det inte är möjligt att göra tillköp av en subvention innan det nya zonsystemet och den nya lösningen för tillköp av en subvention är på plats.

Trafikkontoret uppger att kostnaden för tillköp av sänkt pris för göteborgare i kollektivtrafiken inte går att avgöra i dagsläget. Västtrafik har fått i uppdrag av Regionfullmäktige att utreda hur en enskild kommun ska ha möjlighet att subventionera sina invånares resande efter införandet av det nya zonsystemet. Hur denna lösning kommer att se ut är inte klart.

Motionen behandlar inte hur förslaget ska finansieras.

Barnperspektivet

En av ungdomsfullmäktiges huvudfrågor är lägre pris för kollektivtrafik för unga.

Om ett tillköp av en subvention skulle utformas på liknande sätt som tidigare tillköp så skulle det även innebära ett sänkt pris för periodkort ungdom/student. Periodkort ungdom/student kan köpas av personer som är mellan 7 och 20 år och av personer över 20 år som har giltig studentlegitimation.

Jämställdhets- och mångfaldsperspektiven

Av göteborgarna är det en större andel av kvinnor än män som reser med kollektivtrafiken samt att kvinnor har lägre medelinkomst jämfört med män. Med detta sammantaget kan det antas att sänkt pris på kollektivtrafiken skulle ha en större positiv effekt för en större andel kvinnor än män.

Miljöperspektivet

Ett sänkt pris för kollektivtrafik kan innebära att fler väljer att resa kollektivt istället för med bil, vilket skulle ha en positiv effekt avseende luftkvalitet, buller och klimat. Ett sänkt pris kan även innebära att vissa som skulle ha cyklat eller gått istället väljer att resa kollektivt. Det saknas i dagsläget underlag för att kunna bedöma vad dessa överflyttningar mellan trafikslag skulle innebära sammantaget ur ett miljöperspektiv.

Omvärldsperspektivet

Västra Götalandsregionen har beslutat att införa ett nytt zonsystem som kommer att göra det lättare att röra sig hållbart inom regionen. I samband med beslutet enades även regionfullmäktige om att kommunerna - där Göteborg tydligt exemplifieras - fortsatt ska kunna göra tillköp där priset på resorna hålls nere (Regionfullmäktige nov 2018).

Magnús Sigfússon

Eva Hessman

Direktör för Stadsutveckling

Stadsdirektör

Bilagor:

1. Motionen
2. Trafiknämndens handlingar

Motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken

Göteborg den 20 december 2018

Göteborgarna har i många år gynnats av en lägre avgift på månadskortet i kollektivtrafiken. Att ta bort denna fördel var den styrande minoritetens första beslut i kommunfullmäktige i november 2018. Det kommer ge göteborgarna en högre kostnad runt 135 kronor för ett månadskort, en ökning med över 20 %.

I ett läge där åtgärder för att minska klimatutsläppen och skapa hållbara resmönster är mer angelägna än någonsin är detta beslut oförsvarbart, då det kommer att minska resandet med kollektivtrafiken som både är klimatsmart, energi- och yteffektiv.

I Göteborg, Västsveriges centrum, behöver vi med många olika medel skapa incitament för en hållbar stadsutveckling, där transporter i första hand ska sker med gång, cykel och kollektiva färdmedel. Med en ökad andel kollektivt resande kan Göteborg, som en av väldigt många växande städer, vara en förebild för hållbara resmönster. Staden kan fortsätta att utvecklas till en kreativ nod för näringsliv och verksamheter, när resande i mindre utsträckning sker med bil.

Västra Götalandsregionen har beslutat att införa ett nytt zonsystem som kommer göra det lättare att röra sig hållbart inom regionen. I samband med beslutet, så enades även regionfullmäktige om att kommunerna - där Göteborg tydligt exemplifieras - fortsatt ska kunna göra tillköp där priset på resorna hålls nere (Regionfullmäktige nov 2018).

Kommunfullmäktige föreslås besluta att

1. Göteborgs kommun åter ska göra tillköp från Västtrafik för att sänka priset med 135 kronor för varje göteborgare som köper månadskort från den 1 januari 2019 och framöver.
2. Trafiknämnden får i uppdrag att genomföra ovan uppdrag.

Klara Holmin (MP)

Karin Pleijel (MP)

Yttrande över motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken

§ 297, 0647/19

Beslut

1. Trafiknämnden tillstyrker motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken.
2. Trafiknämnden översänder yrkandet från (MP), (V) och (S) till kommunstyrelsen som trafiknämndens eget yttrande.

Handlingar

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från 2019-06-14

Yrkande från (D) (protokollsbilaga 1, § 297)

Yrkande från (MP), (V) och (S) (protokollsbilaga 2, § 297)

Yttrande (S) (protokollsbilaga 3, § 297)

Reservation från (M) och (L) (protokollsbilaga 4, § 297)

Yrkanden

Karin Pleijel (MP) och My Alnebratt (S) yrkar bifall till yrkandet från (MP), (V) och (S).

Henrik Munck (D) yrkar bifall till yrkandet från (D).

Ordförande Toni Orsulic (M) yrkar bifall till trafikkontorets förslag.

Propositionsordning

Ordförande Toni Orsulic (M) ställer de tre yrkandena mot varandra och finner att trafiknämnden beslutar enligt yrkandet från ordförande Toni Orsulic (M).

Omröstning begärs.

Propositionsordning motförslag

Ordförande Toni Orsulic (M) meddelar att yrkandet från ordförande Toni Orsulic (M) är huvudförslag.

Ordförande Toni Orsulic (M) ställer yrkandet från (MP), (V) och (S) mot yrkandet från (D) för att utse ett motförslag till huvudförslaget.

Ordförande Toni Orsulic (M) finner att trafiknämnden utser yrkandet från (MP), (V) och (S) som motförslag.

Omröstning huvudförslag mot motförslag

Trafiknämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för yrkandet från ordförande Toni Orsulic (M)

Nej-röst för yrkandet från (MP), (V) och (S).

Ordförande Toni Orsulic (M), Peter Lintin-Wold (L) och Björn Bergholm (L) röstar ja.

Gabriella Köster (S), Gertrud Ingelman (V), Karin Pleijel (MP) My Alnebratt (S) och Ronny Svensson (S) röstar nej.

Henrik Munck (D) avstår från att rösta.

Med tre ja-röster och fem nej-röster samt en avstår-röst beslutar trafiknämnden enligt yrkandet från (MP), (V) och (S).

Reservationer

Ordförande Toni Orsulic (M), Peter Lintin-Wold (L) och Björn Bergholm (L) reserverar sig (protokollsbilaga 4, § 297) mot trafiknämndens beslut till förmån för yrkandet från ordförande Toni Orsulic (M).

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2019-09-12

Vid protokollet

Sekreterare

Sara Olsson

Ordförande

Toni Orsulic (M)

Justerande

Karin Pleijel (MP)

Trafiknämnden
2019-08-29

§ 24 Yrkande (MP) (V) (S)

Yttrande över motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken

Trafiknämnden föreslås besluta

1. Trafiknämnden tillstyrker motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken.
2. Trafiknämnden översänder detta yrkande till kommunstyrelsen som trafiknämndens eget yttrande.

Yrkande

Det lägre priset på göteborgarnas kollektivtrafikkort som funnits sedan 2007 efter ett rödgrönrosa beslut har gett goda effekter. Allt fler göteborgare väljer att åka kollektivt. Men andelen som reser kollektivt måste öka ytterligare. Fortfarande görs hela 44 procent av resorna i Göteborg med bil. Det är långt från målet på 29 procent år 2035 som är stadens målsättning för att nå en hållbar trafikutveckling.

Alliansens prishöjning av månadskorten i Göteborg har många förlorare. Det är ett hårt slag mot klimatet när färre åker kollektivt när det blir dyrare och det är en fråga om jämlikhet då det drabbar många unga, studerande och personer med knapp ekonomi. Dessutom ökar det biltrafiken i en redan ansträngd situation där det är svårt att komma fram, särskilt för stadens företag.

Slopandet av subventionen är ett dåligt ekonomiskt beslut. En stor del av Alliansens påstådda besparing på 160 miljoner kommer sannolikt aldrig att förverkligas. Till viss del äts den upp av ökade kostnader för försörjningsstöd när resorna blir dyrare. Dessutom kommer biljettintäkterna att minska. På årsbasis uppskattar Västra Götalandsregionen att Västtrafik förlorar 50 till 100 miljoner kronor i minskade biljettintäkter. Ingen så kraftig höjning har gjorts tidigare. Då är det mycket svårt att göra en bedömning hur många färre som kommer att åka kollektivt eller att låta bli att betala.

Regionfullmäktige i Västra Götaland beslutade förra året att kommunerna fortsatt ska kunna göra tillköp där priset på resorna hålls nere även med det nya zonsystem som ska införas.

Ett framtida hållbart resande i Göteborg behöver i första hand ske med gång, cykel och kollektiva färdmedel. Därför är det viktigt att hålla ett lägre pris för månadskorten i kollektivtrafiken så att vi får en positiv utveckling av resandet där fler reser kollektivt istället för med bil.

P.24 TN 29 augusti 2019

Yrkande (D) 26 augusti 2019

Dnr 0647/19

Yrkande ang motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) om tillköp i kollektivtrafiken.

Förslag till beslut, i Trafiknämnden:

Frågan hänvisas till respektive partis budgetprocess

Yrkandet

Demokraterna ser gärna att staden underlättar möjligheten att färdas kollektivt, särskilt för barn och unga. Frågan om finansiering bör dock hanteras i inom ramen för budgetprocessen i respektive parti.

Yttrande (S)
Trafiknämnden
Ärende 24
2019-08-29

Yttrande angående motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken

Vi ställer oss bakom Klara Holmin (MP) och Karin Pleijels (MP) motion angående tillköp i kollektivtrafiken. Det är en otroligt viktig satsning för att göra kollektivtrafiken mer tillgänglig och jämlik för göteborgarna som försvunnit. Det tycker vi är mycket beklagligt.

Vi delar motionens intention att kollektivtrafiken återigen ska subventioneras men noterar att motionens beslutsmening från december 2018 blivit inaktuell. Därför förutsätter vi att vidare beredning kommer att innebära uppdatering och anpassning av motionen utifrån rådande ekonomiska och tekniska förutsättningar, inom ramen för stadens ordinarie budgetprocess och med hänsyn tagen till införandet av Västra Götalandsregionens nya zonstruktur.

Reservation från (M) och (L) (protokollsbilaga 4, § 297)

2019-08-29

Ärende: Yttrande över motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken

Dnr: § 297 0647/19

Reservation

Jag reserverar mig här med mot beslutet i detta ärende till förmån för förslaget från Toni Orsulic (M).

Anteckning

Att i ett yttrande tillstyrka detta yrkande finner vi direkt ekonomiskt oansvarigt. Orsaken till detta är att yrkandet skulle medföra ökade kostnader på minst 144 miljoner kr, som inte finns i nuvarande budget. Yrkandet säger inte heller något om var dessa pengar skall tas ifrån.

Tjänsteutlåtande

Sammanträdesdatum

2019-08-29

Utfärdat 2019-06-14

Diarienummer 0647/19

Stadens användning

Kajsa Högenå/Trafikkontoret/GBGStad

Telefon: 031-368 26 88

E-post: kajsa.hogena@trafikkontoret.goteborg.se

Yttrande över motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden avstyrker motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken utifrån trafikkontorets yttrande.
2. Trafiknämnden översänder trafikkontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som trafiknämndens eget yttrande.

Sammanfattning

Trafiknämnden har blivit tillsända en remiss från kommunstyrelsen gällande en motion av Karin Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken. I motionen yrkas för ett återinförande tillköpet av sänkt pris på periodkort inom Göteborg som staden haft sedan 2012 och som upphörde i 19 augusti 2019. I stadens budget för 2019 beslutad av kommunfullmäktige den 11 november 2018 (§ 11), ingick inte tillköp avseende sänkt pris på periodkort i Göteborg. Enligt trafiknämndens reglemente så är det trafiknämnden som ansvarar för stadens tillköp i kollektivtrafiken. Trafiknämnden verkställde kommunfullmäktiges beslut i budgeten och sade upp avtalet avseende sänkt pris på periodkort i Göteborg genom en skrivelse till Västtrafik den 22 februari 2019.

Hur stora effekterna på resandet blir av höjningen av priset för periodkort 19 augusti till följd av borttagningen av subventionen går inte att bedöma. Det går inte heller att bedöma hur stora effekterna kommer bli av införandet av det nya zonsystemet som planeras till november 2020 och de prishöjningar som det kommer att innebära. Västtrafik kommer följa utvecklingen, både i form av kundreaktioner och försäljnings- och resandestatistik.

Västtrafik har fått i uppdrag av Regionfullmäktige att utreda hur en enskild kommun ska ha möjlighet att subventionera sina invånares resande efter införandet av det nya zonsystemet. Hur denna lösning kommer att se ut är inte klart. Västtrafik har meddelat att det inte är möjligt att göra tillköp av en subvention innan det nya zonsystemet och den nya lösningen för tillköp av en subvention är på plats.

Det går i dagsläget inte att säga vilken kostnad eller vilken mängd administration en subvention skulle innebära för staden. Det går heller inte att bedöma vilka effekter på resandet som ett sänkt pris på periodkort skulle få, utan det skulle behövas närmare analyser innan några rekommendationer kan ges. Utifrån detta yrkar trafikkontoret på ett avslag av motionen.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för tillköp av sänkt pris för göteborgare i kollektivtrafiken går i dagsläget inte att avgöra. Detta då priserna i det nya biljettsortimentet som planerat att införas i november 2020 ännu inte är beslutade och det inte är klart hur lösningen för tillköp av subventioner kommer att utformas. Göteborg kommer att ingå i zon A där utöver Göteborg även Mölndal, Partille och Öckerö ingår. Kostnaden för staden för tillköpet var beräknat till 144 miljoner kronor för 2019. Kostnaden för ett motsvarande tillköp skulle bli högre än tidigare då ett nytt tillköp skulle gälla för ett större geografiskt område.

Om ett tillköp av en subvention skulle utformas på liknande sätt som tidigare subvention så skulle det även ha en påverkan på stadens kostnader för tillköpen av 65+ och skolkort.

Barnperspektivet

Om ett tillköp av en subvention skulle utformas på liknande sätt som tidigare tillköp så skulle det även innebära ett sänkt pris för periodkort ungdom/student. Periodkort ungdom/student kan köpas av personer som är mellan 7 och 20 år och av personer över 20 år som har giltig studentlegitimation.

Mångfaldsperspektivet

Kollektivtrafik gör det möjligt för fler människor att vara delaktiga i samhället, oavsett tillgång till bil. Det kan antas att ett sänkt pris i kollektivtrafik skulle ha störst påverka för de som har mest begränsade ekonomiska resurser.

Jämställdhetsperspektivet

Av göteborgarna är det en större andel av kvinnorna än männen som reser med kollektivtrafiken och medelinkomsten är lägre för kvinnor jämfört med män i Göteborg. Detta sammantaget kan det antas att ett sänkt pris på kollektivtrafiken skulle ha en större positiv effekt för en större andel kvinnor än män.

Miljöperspektivet

Ett sänkt pris för kollektivtrafiken kan antas innebära att fler skulle välja att resa kollektivt istället för med bil, vilket skulle ha en positiv effekt avseende luftkvalitet, buller och klimat. Ett sänkt pris skulle sannolikt även innebära att vissa som skulle ha cyklat eller gått istället skulle välja att resa med kollektivtrafiken. Det saknas i dagsläget underlag för att kunna bedöma vad dessa överflyttningar mellan trafikslag skulle innebära sammantaget ur ett miljöperspektiv.

Omvärldsperspektivet

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Förhållande till styrande dokument

Pris är en av faktorerna som påverkar valet av färdmedel, ett lägre pris för kollektivtrafiken bedöms bidra till måluppfyllelse av trafikstrategins mål om att minst 55 procent av de motoriserade resorna i Göteborg sker med kollektivtrafik år 2035.

Bilagor

1. Motion av Klara Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken

Ärendet

Trafiknämnden har blivit tillsända en remiss från kommunstyrelsen gällande en motion av Karin Holmin (MP) och Karin Pleijel (MP) angående tillköp i kollektivtrafiken, se bilaga. Trafikkontoret har begärt och fått förlängd remisstid till 13 september 2019.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Kollektivtrafikhuvudmannen Västra Götalandsregionen (VGR) är den organisation som ansvarar för kollektivtrafiken och är också den organisation som beslutar om och inhämtar den finansiering som sker genom skatteinkomster från skattekollektivet i hela regionen. Det finns dock en begränsad möjlighet för enskilda kommuner att besluta om en annan ambitionsnivå än den som VGR, via Västtrafik, tillhandahåller genom att göra tillköp. Alla tillköp måste godkännas av Västtrafik.

Västtrafik och Göteborgs Stad, trafikkontoret, tecknade 2012-05-11 Avtal om sänkt pris på Göteborg kommunladdning. Västtrafik åtog sig i avtalet att säkerställa att prisskillnaden mellan periodkortet för Göteborg och det principiella priset för övriga periodkort inom Västra Götalandsregionen var minst 100 kronor. 2019 var prisskillnaden 135 kronor för Göteborg periodkort 30 dagar, övriga periodkort (90 dagar respektive 365 dagar) hade motsvarande prissänkning. Kostnaden för staden för 2019 var beräknad till 144 miljoner kronor.

I stadens budget för 2019, beslutad av kommunfullmäktige den 11 november 2018 (§ 11), hade avsatts 161,3 miljoner kronor för tillköp i kollektivtrafiken och tillköp avseende sänkt pris för periodkort i Göteborg ingick inte i beslutet. Enligt trafiknämndens reglemente så är det trafiknämnden som ansvarar för stadens tillköp i kollektivtrafiken. Trafiknämnden verkställde kommunfullmäktiges beslut i budgeten och sade upp avtalet avseende sänkt pris på periodkort i Göteborg genom en skrivelse till Västtrafik den 22 februari 2019.

Enligt beslut i trafiknämnden 13 juni (§246) tillskriv trafiknämnden Västtrafik, i ett tilläggsyrkande till stadens inspel till Västtrafiks trafikplan 2021, att tillköp av Göteborgssubvention för månadskort i kollektivtrafiken ska finnas med i planeringen och möjliggöras även inom ett nytt zonsystem.

Prishöjningen till följd av borttagningen av subventionen genomfördes 19 augusti 2019. Det nya priset för Göteborg periodkort 30 dagar är 775 kr. Förändringen i pris för samtliga Göteborg periodkort framgår av tabellen nedan.

	30 dagar		90 dagar		365 dagar	
	Pris före 19 aug	Pris efter 19 aug	Pris före 19 aug	Pris efter 19 aug	Pris före 19 aug	Pris efter 19 aug
Vuxen	640 kr	775 kr	1 730 kr	2 095 kr	6 400 kr	7 750 kr
Ungdom	480 kr	580 kr	1 300 kr	1 570 kr	-	-

Pris för periodkort Göteborg före och efter prishöjningen 19 augusti 2019 till följd av borttagningen av subventionen.

I januari 2020 kommer biljettpiserna höjas ytterligare till följd av Västtrafiks årliga prisjustering.

Effekter på biljettpris till följd av nytt zonsystem i kollektivtrafiken

Den 27 november 2018 beslutade Regionfullmäktige att dagens drygt 70 zoner i Västtrafiks prissystem ska slås ihop till tre. Det nya systemet planeras införas i november 2020. Göteborg kommer att ingå i zon A där utöver Göteborg även Mölndal, Partille och Öckerö ingår. Till följd av det förändrade zonsystemet kommer biljettpriserna ändras. Enligt genomförandeplanen för det nya zonsystemet kommer beslut om de nya priserna fattas i april 2020. Mer information om det nya zonsystemet och dess genomförandeplan ges i TN-information *Information om Västtrafiks genomförandeplan för ny zonstruktur* på trafiknämndens sammanträde 29 augusti 2019.

Som en del av Regionfullmäktiges beslut har Västtrafik fått i uppdrag att utreda hur en enskild kommun ska ha möjlighet att subventionera sina invånares resande. Västtrafik meddelar att arbetet med lösningen är påbörjat, men att några resultat ännu inte finns att presentera. Västtrafik konstaterar dock att det kommer att krävas någon form av administration för att identifiera kommuninvånare som är berättigade till att ta del av subventionen. Detta skulle leda till ett ökat administrativt arbete både för Västtrafik och aktuell kommun.

Västtrafik planerar att under hösten 2019 involvera ett antal intresserade kommuner i arbetet med att ta fram en lösning för subvention. Västtrafik meddelar att det inte är möjligt att göra tillköp av en subvention innan det nya zonsystemet och den nya lösningen för tillköp av en subvention är på plats.

Förvaltningens bedömning

Biljettprisets effekt på resandet med kollektivtrafiken.

Hur stora effekterna på resandet blir på grund av höjningen av priset för periodkortet 19 augusti till följd av borttagningen av subventionen går inte att bedöma. Det finns inte några representativa studerade fall där biljettpriset har höjts så kraftigt utan att det samtidigt kopplats till ett ökat utbud eller geografiskt område. Biljettpriserna för kollektivtrafiken kommer sedan att höjas ytterligare vid Västtrafiks årliga prisjustering i januari 2020 och vid införandet av det nya zonsystemet i november 2020.

Prishöjningarna i kollektivtrafiken i Göteborg sker samtidigt som det i många stråk är kapacitetsbrist i kollektivtrafiken i högtrafik och framkomligheten i staden blir allt mer begränsad. Den begränsade framkomligheten påverkas dock samtliga trafikslag, så den totala effekten går inte att bedöma i dagsläget.

Västtrafik kommer följa utvecklingen, både i form av kundreaktioner och försäljnings- och resandestatistik.

Val av färdmedel är en komplex process. Pris en av de faktorerna som kan påverka valet av färdmedel. Tillgång till andra färdmedel, restid, utbud och vanor är några av de andra faktorer som påverkar valet. Vilka och hur mycket olika faktorer påverkar valet skiljer sig mellan olika personer utifrån förutsättningar, behov och värderingar. En sammanställning av studier som konsultfirman Trivector gjorde för Mälardalsrådet 2015¹ visar att en höjning av biljettpriset oftast har en större effekt på resandet än vad motsvarande

¹ Trivector Traffic, En bättre sits. Deluppdrag C. Aspekter som påverkar resandet – taxor och förändrade kostnader, 2015

sänkning av priset har. Sammanställningen lyfter också att en utredning från SL-trafiken 2002 dock visade på det omvända förhållandet.

Det går i dagsläget inte att bedöma vilka effekter på resandet som en subvention skulle få, utan det skulle behövas närmare analyser innan ett sådant antagande skulle kunna göras.

Effekter för staden till följd av ett tillköp av subvention

Vilka resurser ett tillköp av en subvention skulle innebära för staden beror av hur lösningen för tillköp av subvention i det nya zonsystemet utformas. Utformningen av lösningen skulle påverka mängden administration som skulle krävas av kommunen för att identifiera kommuninvånare som är berättigade till att ta del av subventionen. Om utformningen på något sätt skulle styra eller begränsa möjligheten för kommunen att välja omfattning av en subvention skulle det kunna få direkta effekter för kostanden av ett tillköp.

Sammanvägd bedömning

Det går i dagsläget inte att säga vilken kostnad eller vilken mängd administration en subvention skulle innebära för staden. Det går heller inte att bedöma vilka effekter på resandet som en subvention skulle få, utan det skulle behövas närmare analyser innan några rekommendationer kan ges. Utifrån detta föreslår trafikkontoret på ett avslag av motionen.

Stefan Eglinger
Trafikdirektör

Kerstin Elias
Avdelningschef